

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr.

Wilno, dnia 10 grudnia 1934 r.—

1185.—

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .	Dział.	Str.
1. Kondolencje Litwy spowodu śmierci Kirowa.—	I.	1.
2. Artykuł A.Rondomańskiego w polemice z Polskiem Radjem w Wilnie.—	"	"
3. Udział Litwy w międzynarodowym Komitecie giełdowym.—	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENNETRZNEJ I ZYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .		
4. Protest L.Giry przeciwko zniekształcaniu filmów polskich w Litwie.—	III.	"
5. Zwalczanie hitleryzmu —	"	"
6. Sprawa budowy radjostacji.—	"	"
7. Sprawa potajemnej radjostacji niemieckiej.—	"	"
8. Nowy referent dyrekcji kolei.—	"	"
9. Akademia ku czci prof.Bugi.—	"	"
10. Dyskusje akademickie w sprawie grożących Litwie niebezpieczeństw.—	"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .		
11. Objęcie urzędowania przez nowy Dyrektorjat.—	VII.	"
12. Wyjazd optantów niemieckich z Kłajpedy.—	"	2.
13. Sprawa zwołania Sejmiku.—	"	"
14. Przemówienie nowego prezesa Dyrektorjatu.—	"	"

VIII. Z ZYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a .		
15. Plenarne posiedzenie Tymcz.Komiteu Litewskiego.—	VIII.	"
16. Sprawy sądowe Litwinów w listopadzie.—	"	"
17. Konfiskata "Vil.Žodis".—	"	"
18. Akademia ku czci prof.Bugi.—	"	"
19. Nowi lekarze-Litwini.—	"	"

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

K o n d o l e n c j e L i t w y s p o w o d u ś m i e r c i K i r o w a . "Liet.Aidas" Nr.279 /XII.1934/: Poseł litewski w Moskwie Jerzy Bałtruszaitis wyraził w imieniu rządu litewskiego kondolencje spowodu zabicia Kirowa.-

A r t y k u ł A . R o n d o m a ŋ s k i e g o w p o l e m i c e z P o l s k i e m R a d j e m w W i l n i e . "Musų Vilnius" Nr.23 zamieszcza artykuł A.Rondomańskiego, polemizujący z Radjem Wileńskim na temat polskości Wilna. Autor dowodzi, iż Wilno nie jest polskie, że Polacy przywłaszczyli dynastję jagiellońską i t.d. Artykuł jest utrzymany w tonie obelżywym.- /XII.1934/.

U d z i a ł L i t w y w m i ę d z y n a r o d o w y m k o m i t e c i e g i e ł d o w y m . Prasa kowieńska /z 6.XII.1934/: 4 grudnia rozpoczęła się w Paryżu sesja międzynarodowego komitetu giełdowego. Na sesji złożono sprawozdanie również o porozumieniu państw bałtyckich.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENNETRZNEJ

I ZYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

P r o t e s t L . G i r y p r z e c i w k o z n i e k s z t a ł c a n i u f i l m ó w p o l s k i c h w L i t w i e . W "Literatūros Naujenos" /XII.1934/ zamieścił znany poeta litewski L.Gira protest przeciwko sfałszowaniu nazwisk artystów polskich w filmie "10-ciu z Pawiaka", wyświetlanym niedawno w jednym z kin kowieńskich.-

Z w a l c z a n i e h i t l e r y z m u . Prasa kowieńska /z 6.XII.1934/: W związku z hitlerowską działalnością pewnego odłamu mniejszości niemieckiej na Litwie policja litewska dokonała rewizyj u redaktora "Deutsche Nachrichten" Kosmana, sekretarza "Kulturverbandu" Cerpińskiego, członka tego związku Metta i studentów korporacji "Arminia" Klema, Szmidta, Kumferta i Roberta.

Ogółem dokonano rewizyj u 10-ciu osób. U niektórych z nich znaleziono kompromitujące dokumenty i nielegalną literaturę, jak np. "Mein Kampf", program partji narodowo-socjalistycznej, tekst pieśni "Horst-Wessel" i t.p. M.in. znaleziono taką literaturę u b.lotnika armji niemieckiej, obywatela litewskiego Kasperajta, i sekretarza "Kulturverbandu" Cerpińskiego.-

S p r a w a b u d o w y r a d j o s t a c j i . "Liet.Aidas" Nr.279 /XII.1934/: W rezultacie narady radjoinżynierów zdecydowano zbudować nową radjostację w Kłajpedzie. Moc radjostacji wynosić będzie 7 kv.- Nowy referent dyrekcji kolei. Prasa kowieńska /z 6.XII.1934/: Z rozporządzenia ministra Komunikacji naczelnikiem kowieńskiego rejonu dróg został zamianowany referent dyrekcji kolei wąskotorowych inż.K.Bulota.-

S p r a w a p o t a j e m n e j r a d j o s t a c j i n i e m i e c k i e j . "Liet.Kareivis" /XII.1934/ podał niedawno wiadomość o potajemnej radjostacji niemieckiej, która stale przeszkadza w pracy rozgłośni kowieńskiej. Ta radjostacja została założona w listopadzie i pracuje na tej samej fali, co rozgłośnia kowieńska. Na skutek jej transmisji w ciągu kilku dni wcale nie można było słyszeć audycji rozgłośni kowieńskiej. W ostatnim czasie potajemna rozgłośnia zaczęła mniej przeszkadzać, ale mimo to nadal odczuwane jest oddziaływanie jej na audycje muzyczne i wokalne.

"L.Keleivis" nadnienia, że, jak się obecnie pokazało, potajemna ta radjostacja nadawcza ustawiona jest w państwowym urzędzie meljoracyjnym w pow.tylżyckim i obsługiwana przez pracowników tego urzędu. A k a d e m j a k u c z c i p r o f . B u g i . /XII.1934/: 9 grudnia odbyła się w uniwersytecie kowieńskim uroczysta akademja ku czci ś.p.prof.Bugi, wybitnego lingwisty litewskiego.-

D y s k u s j e a k a d e m i c k i e w s p r a w i e g r o ż ą c y c h L i t w i e n i e b e z p i e c z e ń s t w . "Rytas" 276 /XII.1934/: W tych dniach związek lit.organizacyj studenckich zorganizował dyskusję publiczną na temat grożących Litwie niebezpieczeństw, a więc "niebezpieczeństwa polskości", "niebezpieczeństwa niemieckości" i t.d.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

O b j ę c i e u r z ę d o w a n i a p r z e z n o w y D y r e k t o r j a t . Prasa kowieńska /z 6.XII.1934/: 5 grudnia nowy Dyrektorjat kłajpedzki Bruvelaitisa przejął obowiązki od dawnego Dyrektorjatu Reizgisa.-

Wyjazd optantów niemieckich z Kłajpedy. Prasa kowieńska /z 6.XII.1934/: Z Kłajpedy wyjechało do Niemiec 30 optantów. Jak podają dzienniki kłajpedzkie, konsulat niemiecki ofnął im zapomogi i poradził wyjechać do Niemiec. Przed niedawnym czasem wyjechało z Kłajpedy 50 optantów. Jak donoszą, druga partja optantów nie jest jeszcze ostatnia.-

Sprawa zwołania Sejmiku "Rytas" Nr.279 /XII.34/: 6 grudnia gubernator kłajpedzki podpisał akt, na mocy którego Sejmik kłajpedzki zbierze się 13 grudnia na sesji nadzwyczajnej.-

Przemówienie nowego prezesa Dyrektorjatu "Liet.Aidas" Nr.279 /XII.1934/: 6 grudnia Dyrektorjat Bruvelaitisa przejął obowiązki do Dyrektorjatu Reizgisa. W związku z tem nowy prezes Dyrektorjatu wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, że pracować będzie nad wzmocnieniem pokoju w Kłajpedzie. Oświadczył dalej, że zadaniem Dyrektorjatu będzie normalizacja obecnej sytuacji. Urzędnicy mogą w tej pracy normalizacyjnej wiele dopomóc. W związku z tem Bruvelaitis zwrócił się do urzędników z prośbą o sumienne pełnienie obowiązków. Jednocześnie zapewnił, że Dyrektorjat będzie dla wszystkich urzędników bezpartyjny i bezstronny.

Poza Bruvelaitisem wygłosili przemówienia były prezes Dyrektorjatu Reizgis oraz gubernator kłajpedzki Navakas.-

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

Kronika.

Plenarne posiedzenie Tymcz. Komitetu Lit. "Vil.Ryt." Nr.95-a /XII.1934/: 29 listopada odbyło się kolejne plenarne posiedzenie Tymcz. Komitetu Lit. w Wilnie, w którym wzięli udział przedstawiciele wszystkich towarzystw litewskich w Wilnie. Rozpatrzono cały szereg spraw, związanych z życiem litewskim, jak np. sprawy oświatowe, stan kulturalny i t.p.-

Sprawy sądowe Litwinów w listopadzie. "Vil.Ryt." Nr.96 /XII.1934/: 7 listopada wil. Sąd Okręgowy rozpatrywał sprawę Agaty Mackiewiczówny, skazanej przez Starostwo Lidzkie na 100 zł. grzywny za nielegalne nauczanie dzieci po litewsku. Sąd Okręgowy obniżył grzywnę do 50 zł.

16 listopada wil. Sąd Okręgowy rozpatrywał sprawę proboszcza z Lyngmian ks. Zygmunta Žeidisa, oskarżonego o podburzanie ludności przeciwko Polsce. Ks. Žeidis został uniewinniony.

28 listopada wil. Sąd Okręgowy rozpatrywał sprawę Adeli Rakełisówny, oskarżonej o nielegalne nauczanie dzieci po litewsku. Rakełisówna została uniewinniona.

30 listopada wil. Sąd Apelacyjny rozpatrywał sprawę nauczyciela "Rytasa" święciańskiego Michała Gudenas, ucznia gimnazjum święciańskiego Feliksa Juchniewicza i Benedykta Jurkiewicza, aresztowanych w lipcu 1933 r. i oskarżonych o przynależność do Zw. Wyzw. Wilna. Wszyscy oskarżeni zostali uniewinnieni.-

Konfiskata "Vilniaus Žodis". "Vil.Ryt." 95-a /XII.1934/: 30 listopada skonfiskowane zostało "Vil. Žodis" Nr.30-ty za część artykułu p.t. "Tragedja człowieka".-

Akademja ku czci prof. Bugi. "Vil.Ryt." Nr.95-a /XII.1934/: Staraniem Lit. T-wa Naukowego 9 grudnia odbyła się akademja ku czci ś.p. prof. Kazimierza Bugi zmarłego przed 10-ciu laty.-

Nowi lekarze - Litwinie. "Vil.Ryt." Nr.95-a /XII.1934/: W tych dniach ukończyło wydział matematyczny i uzyskało dyplomy lekarskie dwoje Litwinów: Marcelina Michajłówna i Franciszek Norkunas.-